

ELŐFIZETES:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és nyomdájában
és a szerkesztőnél fogad-
tának el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Harc után.

Zombor, 1897. aug. 2.

Az erős parlamenti harc be van fejezve. A kedélyek lecsillapultak s kezdetét vette újra a komoly munka.

Hát bizony csak nincs semmi szebb a békénél. Ugy gondolkozik a művelt világ minden okos embere, hogy a legdrágább fegyveres béke is százsorta többet ér a legolcsóbb háborúnál.

A megrendült parlamenti egyensúly helyreállítása végett ímént megkötött pártközi egyezményről ugyan váltig hirdetik azok az ellenzéki sajtó-organumok, melyek a saját pártjoknak titkos számítását látják keresztülhúzva, hogy az valójában csak fegyveres béke s majd ezen erőgyűjtő pihenés után fog sorra kerülni az igazi, ádáz, élet-halál-harc: mi azonban ezen elkésett riadónak éppenséggel semmi jelentőséget nem tulajdonítunk.

A szabadelvűpárt, miként azt a megtartott értekezlet, valamint a miniszterelnök nyilatkozata igazolja, őszintén, komolyan kötött békét.

Nem sértjük meg az illető ellenzéki pártvezetők politikai karakterét azzal a megalázó gyanúval, a mire egyes ellenzéki lapnyilatkozatok némi látszólagos alapot nyújtanak; hogy t. i. mi is kétségbe vonjuk a béke létrehozása körül kifejtett tevékenységük jóhiszeműségét s ennek kapcsán békés szándékuk becsületességét.

Meggyőződésünk szerint ennek a kételkedésnek komoly, kifogástalan politikussal szemben semmi helye nincs s azért valóban hiba és kár ezt éppen ellenzéki oldalról a megnyugtató köztudalomba észrevehető rossz szándékkal pótlólag, fülösleges zavarcsinálás okából becsmélni.

Reméljük, hogy minden ily irányú kísérlet határozott kudarcot vall a minden, párti számot tevő politikusok igazelmű eltökélésén, hogy az ország javára, a magyar parlamentárizmus egészséges életrendjének kedvéért megkötött egyezményt minden pontjában férfiasan állják s azon részt tenni nem engednek.

Ezen általános, erkölcsi, mintegy köztisztviselési garancián kívül speciális békebiztosítékul szolgál a többség rendületlen hűsége, sokszor diadalmasan kipróbált állhatatossága minden, az ország fontos érdekeit érintő kérdésben elfogadott megoldási mód és eszköz mellett.

Senki sem állíthatja, hogy a szabadelvűpárt,

ha egyes tagjai, meglehet a tagok jelentékeny tömege a döntés előtt más, radikálisabb orvoslás híve volt is; a megtörtént, elfogadott döntés után ennek megerősítésére, az egyezmény kijátszására törekednek.

A többség, vezére s a kormány iránt táplál-
őszinte és teljes bizalmának impozáns kifejezésével tette magáévá a parlamenti béke egyezményét.

Erkölcileg és politikailag lehetetlen, gyakorlatilag pedig komikus volna, ha ennek dacára találkozónk olyan idióta, aki magára nézve nem ismerné el kötelezőnek a béke pontjait.

A béke biztosságát erről az oldalról semmi veszély sem fenyegetheti.

Nem egészen ilyen jól áll az ujszülött pax szénája a másik, ellenzéki részen.

A pártok belső konszolidációja, erős és tisztelt pártfegyelem, szóval az igazi pártfőntartó kellek hiánya, vagy lazasága az ellenzéken meglehetősen tág teret nyit akár a legképtelenebb, ötletszerű, egyéni ekstravaganciának.

Hajlandók vagyunk föltenni, hogy ezuttal az egyes ellenzéki pártok komoly, higgadt, józan ítéletű elemei bírnak gyakorolni annyi auktoratív hatást összes elvtársaikra, hogy kalandos huzárattak, vagy alattomos cseltámadás az ő körükből sem fog kikerülni.

Mindenesetre teljes nyugalommal és előlegezett bizalommal tekintünk a parlamenti béke további fejleményei elé.

Mégis az, hogy magunk fölül biztosak s ennél fogva a béke sorsára nézve nyugodtak vagyunk s az ellenzék mutatott békeszeretetének őszinteségét, komolyságát sem vonjuk kétségbe, nem jelenti azt, hogy vérmes illúziókba ringatózva, esetleg végzetes meglepetéseknek akarnók kitenni a magyar parlamentárizmust.

Szó sincs róla. Igazán akarjuk a békét s ennél fogva fölünk nem erédhet semmi békeháboru elhatározás, cselekvés.

Am, teljes mértékben honorálván az ellenzéki békeszerzők, jóhiszeműségét, nem hagyhatjuk végkép figyelmen kívül az azon részen fickándozó háboruszkodhaték apró jelenségeit, konstataljuk, hogy valamint eddig, úgy ezentul is részen leszünk.

A képviselőház most már, hogy a parlamenti béke helyreállott, gőzerővel látott ismét hozzá a régóta asztalán fekvő ügyeknek az elintézéséhez. Az ugynevezett apróbb ügyek egész tömege volt kitzúva a tegnapi ülés napirendjére. Es pedig egész sorozata a vicinális vasuti

előterjesztéseknek, melyek közül kiváló jelentőségre tarthat számot különösen az árva-völgyi helyiérdekű vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslat. Az állami számvevőszék egy pár évnegyedes jelentésén kívül napirendre kerülnek hétéfőn az összes mentelmi bizottsági jelentések, a melyek Rakovszky István, Gyurkovics György, Sima Ferenc, Papp Elek, Györffy Gyula, b. Nopcsa Elek és Nagy Mihály képviselők mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában a házhoz intézett bírósági megkeresésekre vonatkoznak.

A képviselőház elnapolása. A képviselőház a bizottságai által már előkészített s részben az előkészítendő előterjesztéseknek letárgyalása után el fogja napolni az üléseit. Az elnapolás nem fog királyi leirattal történni, hanem a háznak egyszerű határozatával és pedig akként, hogy a ház érdemleges tanácskozásai napirendjének megállapítására szeptember hó második felében til ismét egybe, egyuttal fölhatalmazza azonban az elnököt arra, hogy förendiházi üzenetek és miniszteri előterjesztések átvétele céljából időközben is formális ülést hívasson össze.

Ujdonságok.

Pápai kitüntetés. Öszentsége a római pápa ifju Labos Eudrét a bács-gyurgyevői gör. kath. egyház-köztség adminisztrátorát pápai káplánná nevezte ki.

Kinevezés. Ofelsége a király Deák Péter szabadkai kir. ügyész a szegedi kir. ítélőtáblához bíróvá nevezte ki.

Kinevezés. Ofelsége a király dr. Schmidt István szegedi törvényszéki jegyzőt a zentai járásbíróshoz albiróvá nevezte ki.

Kinevezés. Az ujvidéki kir. törvényszék elnöke Kartach Jakab ujvidéki kir. törvényszéki fogházort az ó-becsei kir. járásbíróshoz hivatalszolgává nevezte ki.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Dr. Ámon Pál, madarasi káplán, kinevezetett Kalocsára nagyszemináriumi felügyelőnek, a lyceumban bölcseleti rendes, a titánító képezdehez pedig nevelésügyi helyettes tanárnak. Helyébe káplánnak Meszaros Pál ujmisés küldetett.

Autonomiai kongresszusi képviselő-választás Zomborban. Mint tudva van, a kath. autonomiai kongresszusi képviselőválasztás Zomborban július 30., 31. és augusztus 1-6 napjain tartott meg, mely alkalommal 760 beiratkozott és igazolt választó közül leszavazott összesen 447; ezek közül katymári és borsódi Latinovits Pál országos képviselőre esett 131 szavazat, dr. Günther Antal budapesti ügyvédre pedig 316.

Uj jegyzők. Ó-Becsen július hó 26-án két jegyzői állást töltöttek be. Első jegyzőnek Mihályi Sándor ó-kanisai, második jegyzőnek Gavanszky Milos kovil-szentiváni jegyző választottak meg.

Uj csendőrszakasz. Ó-Becse községe f. évi október 1-ével új csendőrszakaszt kap.

Esztívő. Bácskai József tartalékos hadnagy, községi segédjegyző július hó 31-én tartotta esküvőjét Palánkán Marjánovics Olga kisasszonnyal, Marjánovics Alajos rendőrfelügyelő leányával.

A „BÁCSKA” tárcája.

Halvány asszony.

Tavaly volt még, nem is olyan régen,
Ugy ragyogtál, mint a nap az égen,
Miv' lettél? Soh'se hitted volna:
Boldogtalan, szenvedő Magdolna!
Nem kérdezem, mért halvány az arcod,
Szép szemedből látom a szívharcod'.

Te voltál az ifjak tündér-álma,
Téged árnyalt, övezett a pálma.
Sok rajongó szerelmét nevetted,
Hanem azt az egyet, azt szeretted!...
Nem kérdezem, mért halvány az arcod,
Szép szemedből látom a szívharcod'.

Kialudt már szép szemed parázsa,
Elenyészett bűvölő varázsa;
Rózsás képed hervadozni látszik,
Ajkadon a szenvedés virágzik.
Nem kérdezem, mért halvány az arcod,
Szép szemedből látom a szívharcod'.

Csillagszemed hajdan fényes gyöngye,
Most a kínos szenvedések könnye.
Titkolod, de sir zokog a lelked,
Siralomház, temető a kebled...
Nem kérdezem, mért halvány az arcod,
Szép szemedből látom a szívharcod'.

Úgy elnézlek olykor órahosszat,
Mikor ajkad bűt mosolylyal osztat;
Oh, de úgy fáj, úgy szorul a szívem!...
Nem mosolyogsz, nem kacagsz te híven...
Nem kérdezem, mért halvány az arcod,
Szép szemedből látom a szívharcod'.

Titkolod a boldogtalanságot,
Vidám arccal csalog a világot;
Oh, de mikor ki sem látja, hallja,
Föl-föl zokog fájó szived jajja!...
Nem kérdezem, mért halvány az arcod,
Szép szemedből látom a szívharcod'.

Akit melléd állított a végzet,
Szerelemtől boldogan becézget;
Oh, de az a boldog szívű férfi
Bánatodat soha meg nem érti!...
Nem kérdezem, mért halvány az arcod,
Szép szemedből látom a szívharcod'...

Somlyó Sándor.

KÉT TANULMÁNYUT.

II.

Fiume, Velence, Trieszt és Zágráb.

(Folytatás.)

A doge-palotából kijutva, a XVII. században épült pénzverőt tekintettük meg, majd a szent Márk-térnek a székesegyháztól a tengerpartig terjedő nyulványát, a Piazzetát vetitük szemügyre, mely Velencének legszebb, tündéresébe beillő pontja. Éjszaki részén a doge palota van, nyugoti nyílásán a szindusz óratorony látható, déli részén a pénzverő emelkedik, keleti része pedig remek kilátást nyújt a teengere, S. Giorgio és a többi szigetekre. Középe táján két hatalmas gránit oszlop emelkedik, melyeket Domenico Michaeli doge hozott magával 1125. Naxos szigetről. Az egyiknek Velence címere a szárnyas oroszlán sz. Márk evangéliumával, a másikon sz. Theodosius, a város ősi patronusának szobra foglal helyet.

A Procuratie vecchia, a Procuratie nuova és a régi könyvtár-épület nem kisebb mértékben kötötték le figyelmünket. Előbbitben vannak Velence híres üveg-, butor- és ékszerárú-raktárai elhelyezve, melyek közül a Testoloni és társa féle nagy raktár az árak nagy halmazával és

fényes berendezésével nyerte meg leginkább tetszésünket. Majd a szomszédos óratorony kapualjából nyíló Merceria számtalan és legkülönfélébb üzleteit tekintettük meg, melyek szemkápráztató kirakataikkal és élénk forgalmukkal ritka látványt nyújtanak.

Tanulmányunk leírásában ezentul könnyebb áttekintés végett el kell térnünk tulajdonképeni programunk sorrendjétől s az alábbiakban csoportosítva emlékeztünk meg Velencének általunk megsejlelt nevezetességeiről.

A székesegyház és a doge-palota után gazdag műkincesinél fogva, főleg Velence számos temploma érdekelt bennünket, melyek közül a következők képezték tanulmányunk tárgyát:

Szt. Zacharias renaissance stylon épült temploma, melyben J. Palma „A szent Szűz a szentek körében” festménye és Pellegrini frescói említendők. Ugyanezen templomban van Velence egyik leghíresebb szobrászának Alessandro Vittoria sirja.

S. Maria Formosa temploma, mely lombard-stylon épült. Nevezetes a homlokzatára állított Vincenzo Capello a hős vezér (XVI. század) szobra Demonico da Salo műve. A templomnak az idősebb Palma világhírű „S. Barbara” c. képe képezi egyik nevezetességét.

S. Salvatore (a Megváltó) temploma, melyet már a VII. században alapítottak s 1506. G. Spavento tervei szerint újból felépítették. E templom Velencének műkincesiben egyik leggazdagabb épülete, melyben Velence történetének számos nevezetes alakjának, így Comaro Katalin, Cyprus híres királynője, Francesco Venier, Lorenzo és Gerolamo Priuli dogék sirja van. Különösen a Paolo Veronese festményei emelik hírnevét, kinek ezen templom valóságos pantheonja.

S. Maria gloriosa dei Frari temploma, a mely a XIII. században épült Nicola Pisano terve szerint. Nevezetes Tizian és Canova siremlékeiről, melyeket V. Ferdinánd királyunk emeltetett. Előbbi a templom jobb-oldalán, a halhatatlan mester alakjával, továbbá a műépítészet, a festészet, a szobrászat és az ihlet szobraival Velence egyik legregebb műkinese. Nem kisebb értékkel bír Canova siremléke, melynek eredetije a bécsi

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Máthé Gyula ceglédi kir. járásbírói joggyakorlókat a palánkai kir. járásbíróhoz aljegyzővé, Lévy Balázs ó-becsei kir. járásbírói díjakot a szarvasi kir. járásbíróhoz irnokká nevezte ki.

Áthelyezés. Dr. Kovács Károly, bácskai megyei földink, nagybecskereki kir. járásbíró a nagybecskereki kir. törvényszékhez helyeztetelt át törvényszéki bírói minőségben.

Bajszai aljegyző választás. A múlt hó 29-én megtartott választás alkalmával Bajsa község aljegyzőjévé Orgovány Gyula választott meg.

A dalárda jubileuma. A zombori kaszinó-egyleti dalárda fennállásának 25-ik évfordulója alkalmából 1897. évi augusztus hó 20. és 21. napjain díszhangversennyel és táncvigalommal egybekötött jubileumi ünnepeket rendez. Program: Szt. István napján, pénteken, augusztus 20-án. Délután 10 órakor: Hálaadó istentisztelet a róm. kath. templomban. Délután fel 4 órakor: Az érkező vendégek fogadása és üdvözlése a vasúti állomáson. Díszbevonulás. Elszállásolás. Este 8 órakor: Ismerkedő estély a „Vadászkúrt” kerti helyiségében. A vendégeket a kaszinó-egyleti dalárda Hoffer K. üdvözlő dalával és Rác Soma gimnáziumi tanár alkalmi beszéddel üdvözlö. — Szombaton, augusztus hó 21-én. Délután 8 órakor: A közösen előadandó kardalok próbája a gimnázium tornacsarnokában. Délután 11 órakor: Ünnepi díszgyűlés a városbába díszteremben méltóságos bajszai Vojnits István dr. főispán és nagyságos Schlagger Gyula polgármester díszelnökök elnöklése alatt. Tárgysorozat: 1. Bartay Ede: Nemzeti ima, éneklé a zombori kaszinó-egyleti dalárda. 2. Elnöki megnyitó. 3. Ünnepi költemény, irta és szavalja Trischler Károly. 4. A zombori kaszinó-egyleti dalárda 25 éves története, irta és előadja dr. Ferencsik Lajos, a dalárda titkára. 5. A dalárda titkáránál bejelentett felszólalások. 6. Elnöki zárzó. 7. Erkel-Kölcsey: Hymnus, éneklé a zombori kaszinó-egyleti dalárda. — Délután 1 órakor: Díszbevonulás a polgári kaszinó termeiben; egy teríték ára 1 fnt 50 kr. Délután 4 órakor: A honvédeknek séta-hangversenye a gimnázium kerti helyiségében. Délután 5 órakor: Díszhangverseny a gimnázium kerti helyiségében következő műsorral: I. Rész. 1. Langer Viktor: „Millenniumi hymnus.” Honvédeknek-kíséret mellett éneklé az ünnepségen megjelent összes dalos egyestestek. Karnagy Milcsinszky Alajos. 2. Nyizsnay G.: „Nemzeti bors.” Eneklé a beszéni olvasókori dalárda. Karnagy Farkas Ferenc. 3. Ziegler Bela: „Turi Bors.” Eneklé az erzsébetfalvi polgári dalok. Karnagy Ziegler Károly. 4. Káldy Gy.: „Kuruc dalok.” Eneklé a zombori iparos dalárda. Karnagy Lévy Nándor. 5. Dr. Horváth Akos: „Népdalegyveleg.” Eneklé az összes dalegyestestek. Karnagy dr. Horváth Akos. — II. Rész. 6. Goll János: „Rákóczy-induló.” Eneklé a hódmezővásárhelyi dalárda. Karnagy Auspitz Jenő. 7. Lányi Ernő: „Vándordal.” Eneklé a szabadkai dalegyest. Karnagy dr. Brenner József. 8. Huber Károly: „Nem nézek én.” Eneklé a „Török” budapesti dal- és önképző-egyesület. Karnagy Storch Henrik. 9. Gaál Ferenc: „Szentelt hamvak.” Eneklé az újvidéki dalárda. Karnagy Hollós Lipót. 10. Huber Károly: „Szabadságdal.” Eneklé a zombori kaszinó-egyleti dalárda. Karnagy Milcsinszky Alajos. 11. Huber Károly: „Fohász.” A honvédeknek kísérete mellett éneklé az összes dalos egyestestek. Karnagy Milcsinszky Alajos. — Az országos dalárszövetség, debreceni dalegyest, kalocsai dalárda, szegedi dalárda és az újvidéki polgári magyar daloskör küldöttségileg képviselteti magát az ünnepségen. A kulai dalárda a közös karok előadásában vesz részt. — A hangversenyre és táncvigalomra szóló belépőjegyek 1 fnt 50 kr-ával Sztrilich Zsigmond, Falcione Gusztáv, Heindhofer Robert és Schön Adolf kereskedésében válthatók. — Vasárnap, augusztus hó 22-én. Kirándulások a zombori kalauzálása mellett.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudják a felejtetelen jó férj, atya, testvér és ipának Szebló József gloszani ág. evang. lelkész, volt főesperesnek folyó évi július hó 30-án reggeli 3 órakor életének 68-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült teteme folyó évi július hó 31-én délután 5 órakor fog az ág.

ev. hitv. szertartása szerint beszenteltetni és a szent Rókus sírkertben örök nyugalomra tétetni. Zombor, 1897. évi július hó 20-án. Pora, pilhenés legyen áldott! Szebló szül. Lang Valéria, neje. Diener szül. Szebló Flóra, leánya. Szebló András, Szebló János, Hildenstab szül. Szebló Paula, testvérei. Diener János, Gazdik Ferenc, Kmetty Máttyás, Szeberényi Lajos, vejei.

Névváltoztatás. Kiskoru Wagenblatt Sándor államvasúti gyakornok, bajai illetőségű budapesti lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Bodrogi-ra” változtatta.

Gyászhir. Egy viruló szépségű, fiatal leányka elhunytáról kaptunk szomorú jelentést. Egy rózsabimbó hervadt el és hervadása sok bánatot okozott nemcsak a szülőknél, hanem mindazoknak, a kik ismerték. Egy viruló tavasz dőlt le a sir hideg telebe. Gaiszt Béla Doroszló község köztisztviselője álló jegyzőjének alig 15 éves leánya Vilmoska hunyt el hosszas szenvedés után. A mélyen sujtott család, kiknek mély szomorúságában igen sokan igaz részvétellel osztoznak vármegyeszerte, a következő gyászjelentést adta ki: Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szeretett kedves leányunk, nővérünk, illetve unokahogom Gaiszt Vilmoska hosszas szenvedés után, életének 15-ik évében Doroszlón, 1897-ik évi július hó 30-án délután 4 órakor elhunyt. Temetése 1897. évi augusztus hó 1-én délután 4 órakor lesz. Ártatlan lelke üdvéért a szentmise áldozat augusztus hó 20-án reggel 8 órakor lesz a Mindenhatóknak bemutatva. Doroszlón, 1897. évi július hó 30-án. Áldás és béke az édes gyermek poraira. Gaiszt Béla és neje Simon Kornélia, szülők. Szidónia és Ilona, nővérek. Özv. Mőhlerné Sajgó Emilia, nagynéje.

A hol nem halnak az emberek. Uj-Szivac község nemcsak azért tartozik a ritka községek sorába, mivel itt még télen is lehet golyát látni és fűjre vadászni, vagy pedig hogy betenként rendez táncmulatságot, melyek oly jó szoktak sikerülni, hanem azért is, hogy az anyakönyvvizető jelentése szerint június hó 18-ika óta egészen a mai napig egyetlen egy haláleset sem fordult elő, a mi tekintve a lelekszámot, valóságos csoda számba megy. Az ok talán abban leli magyarázatát, mivel itt az emberek általánosabban viziszonnyban szenvednek, mert már az egy éves gyermek is viz helyett bort iszik.

Református pap Ó-Becsen. Szász Károly református püspök elrendelte, hogy Ó-Becsen és környékén a református hívek pontosan összeírassanak, mert ha a lelekszám annyi, hogy egy lelkész, vagy lelkész-tanító alkalmazható, azonnal intézkedik, hogy Ó-Becsen egy lelkézi állás rendszeresítessék.

Betöréses lopás. Teleky Mihály jómódu kelet-biari gazda tanyáján a tiszta szobába ismeretlen tettesek pénteken éjjel betörték a sz. összes ág- és ruhaneműket ellopák. A kár 500 fnt. — Erős a gyanu, hogy a tolvajlást Szabó Vaucsik András és Papp József pompusztai lakosok követték el, kiket a rendőrség le is tartóztatott.

Tűz. Özv. Libár Péterné topolyai lakosnő udvarán folyó hó 25-én ismeretlen okból egy kup kukoricaszár kigyulladt. A mellette állomásozó csendőrség azonban a tüzet idejében észrevette, a tüzoltóság is ott termett és sikerült neki a tüzet elnyomni.

Csöp emberek vizsgálja. Uj-Szivaccon e hó 1-én Kósik Ida övönő megtartotta kisdéd hivedel a záróvizsgát. Minden bonfiu szive nagyot dobant, a mikor meghallotta ezeket a parányi kis lelkéket, a mint nagy bátorsággal és tiszta magyarsággal szobánál-szobánál dalokat szavaltak. Meglepett mindenkit a gyermekek magyarsága, mert eddig a picinyke lelkék német anyanyelvükön kívül magyar szót nem hallottak s most már egymás között is magyarul beszélnek. A szülők és nagyszülők is örömtől ragyogó szemekkel nézték gyermekeiket, unokáikat, a mint gyakorlott kézzel egy-két pillanat alatt a legszebb galambduccokat és templomokat építettek az elbűk rakott kocka és hasabokból. Csak gratulálnunk lehet e kitünően sikerült vizsgához.

Gyilkosság. Szántáról sürgönyzik lapunknak folyó hó 2-ról: Községünkben ma gyilkosság történt. Zecz Sándor szántai lakos késsel leszúrta Bedits Alajost. Mindketten béresek. A gyilkost a rendőrség nyomban letartóztatta.

Augusztinusok templomában látható s melyet a balhatalan művész Tiziannak szánt, nem tudván, hogy utóbb saját dicsőségének megörökítésére fog szolgálni. A síremléket közadakozásból emelték, a mint azt a rajta levő felirat „Ex consolatione Europae universae” mutatja.

S. Maria della Salute egyháza, mely az 1630-iki pestis megszűnté után a nép fogadalmá folytán épült és impozáns nagyságával s remek homlokzatával ritka művelzetet nyújt. Velence összes nagyobb mesterei vannak benne számtalan remekmű által képviselve.

S. Giovanni e Paolo temploma, mely múkincsekben feltűszárválja Velence összes egyházait. Különös értékkel bírnak a benne levő síremlékek, melyek egytől-egyig a szobrászat maradandó remekei. Itt alusszák örök álmukat a szerencsétlen mátyr-tábornok M. Antonio Bragadino, Pietro Mesenigo, Ranieri Zeno, Michele Morosini, Andrea Vendramin, Antonio Venier, Pascal Malpiero, M. Marcello, Tomasco Mecenigo és Giovanni Rembo dogék, valamint Velence bíres hadvezérei és államférfiai közül: Horacin Baglione, Pompeius Giustiniani, Leonardo da Prado, V. Capello stb.

Kiseb-nagyobb mértékben még a S. Giorgio Maggiore, S. Maria Formosa, San Luca, Degli Scalzi, S. Pantelone és a Dei S. S. Apostoli templomok köztölle a figyelmünket.

Múkincsek tekintetében Velence régi palotái nem maradtak távol a templomoktól. Közülük a Trevisan, Grimani, Giustinian, Corner-Mecenigo, Manin, da Ponte, Vendramin, Pesaro, Ca Doro, Loredan és Tiepolo palotákat volt alkalmunk láthatni. Különös érdeklődésünk és tanulmányunk tárgyát képezte a XV. században épült és külföldi fejedelmek lakóhelyét szolgált Foscaripalota, melyben a velencei felső kereskedelmi iskola (R. Scuola superiore di commercio) van elhelyezve. Ezen iskola pártatlan, egyetemes berendezésével és felszerelésével bizonyoságot tesz arról, hogy szakoktatásunk Olaszországban kiváló figyelemmel és támogatásban részesül.

A múkincsek valóságos tárházát képezi Velencében a képzőművészeti akadémia képtára. Tizian, Tintoretto, Paolo Veronese és Velence többi nagybírd művészeit remek festmények képviselik. A 16 teremben elhelyezett

képtár kincseinek nagy számával és gazdagságával a világ elsőrangú műgyűjteményei közé tartozik. A legnagyobb hatást gyakorolt reánk Tizian „A szent Szűz menyemenetele (Maria Assunta)” c. képe, mely a forma tökélyénél, a paratlanul álló ragyogó színpompájánál és a conceptio ibletteljes fenségénél fogva olyannyira megcsodált alkotás, melyet szavakkal bájosan lehet leírni. Ugyanitt van a balhatalan művész utolsó alkotása, „Krisztusnak a keresztfáról való levétele” c. festmény, melyet 99 éves korában, mielőtt a pestis őt is elragadta volna, kezdett meg és melyet a rajta levő felírás szerint méltó tanítványa, az ifjabbik Bellini fejezett be. Tintoretto ugyancsak legjobb művével van itt képviselve a „Szent Márk csodatétele” c. festménnyel. P. Veronesét „A szent család” c. festménye képviseli legméltóbban.

Velence magas művészetének hirdetőit megcsodálván, fegyveres hatalmának egyik legméltóbb képviselőjét az Arsenál tanulóanyagotuk át ezután.

E rengeteg nagy épület, mely valaha 400 nagy hadihajót fogadhatott magába, méltó tárgya ama csodatlatnak, mely megszemlélésekor elragadja az idegent. Hogy Velence mily gondot fordított hajóhadainak és fegyverének műhelyére, már maga a főkapu is mutatja, mely műtörténelmi szempontból ritka becses bir. Az előtte felállított oroszlanok Hellas classikus földjéről szakadtak ide, a hol már 24 század előtt hirdették a marathoni csatateret Miltiades és a görögök dicsőségét. E városi épületben az idegent leginkább a fegyvertár és a tengerészeti muzeum érdekelteti, ezért mi is csak ezt szemléltük meg. A roppant mennyiségű és legkülönbözőbb fegyver köztölle a figyelmünket, mert ily gyűjtemény megszemlélése ritkán kerül osztályrésztül az utazónak. Kiváló érdekléssel bir az utolsó Bucentaurus mintája. A Bucentaurus díszes, a víz színétől a fedélzetig színarannyal kiverett hajó volt, melyet Velencének az Adriáról való eljegyzésekor, egy évenként megtartott szertartás végzésekor használtak. Husz bárka vonta e rengeteg értékek bíró hajót, melyre ágyudurrogás, haranghuzás és az ezernyi nép féktelen örömrivalgása közepett lépett a doge kíséretével, hogy a kies Lido sziget fokáról a tengerbe dobja az eljegyzés jelvényét, a gyűrűt. Bámú-

Mulatság a „Sikarában.” Több zombori fiatal ember szombaton kedélyes mulatságot rendezett a „Sikarában.” A mulatság igen élte társaság vett részt, a mely legpompásabb kedélyhangulatban reggel elmulatott. Dankó Gábor, bajai primás hozta a talp alá valót.

Műkedvelői előadás. A szivaci tanuló ifjúság 1897. évi augusztus hó 8-án, vasárnap, a „Huber” szaloda helyiségeiben jótékony célú műkedvelői színelőadást rendez.

A leggazdagabb őrmester. A 6-ik gyalogezred szerencsés zenekari őrmestere Galló József, Amerikában elhalt unokaöccsétől két millió dollár örökölt, Galló József kis begyesi születésű magyar ember. Az idén lett 43 éves, egy évvel idősebb tehát az amerikai nábobnál. Gyermekkorában ismerte Galló Andrást, a ki Kulán lakó szüleitől 1873-ban eltávozott és Amerikába vitorlázott. Az újvilágon a műasztalos mesterségét űzte egy darabig, majd megházasodott és milliókat kapott hozományul a feleségével. Az asszony nem sokára meghalt és Galló András özvegy lett. Gyermeke nem volt és egy ideig minden cél nélkül gyűjtötte halomra óriási vagyonát. Egyszer a halálhíre terjedt el magyar földön. Galló József sajnálkozva szót akkor a messze távozott rokonról, a ki olyan elhagyottan pusztult el az újvilágban. Két éve egy bácskai kereskedő jött meg Amerikából, a ki ismerte a Gallo-családot. A kereskedő elmondta az őrmesternek, hogy az unokaöccse nem halt ám meg, csak özvegy lett és özvegyiségben milliókat szerzett. — Használja egészségével, felett a sorsával elégtelt katona. A nyár elején, június 13-ika lehetett, elolvasta a képes újságban az unokaöccse halála hírért és megtudta, hogy örökösét keresnek. Jelentkezett a sanfranciskói konzulatusnál, a honnan az iratit kérték, azután meg a külügyminiszteriumba utasították. Az őrmester most már ügyvédre bízta az örökség megszerzését. A milliók története ma már nem mese, sőt igen közel áll a megvalósuláshoz, hanem Galló Józsefet azért nem kábitotta el a szerencséje. Még mindig ott lakik szerény kis őrmesteri lakásában, a Károly kaszárnya földszintjén, szorgalmasan jár a próbákra és tanulja a fuvalóján a banda indulóit és keringőit. Ha megkapja a pénzt, akkor, mint ő beszéli, birtokot vesz, ha nem, az sem teszi tönkre, mert huszonégy évi szolgálat után már igen rendszeresen megélhet a fizetéséből. Az az egyetlen kívánsága, hogy legalább három kis gyermeke jusson a nagy örökséghez.

Halálozás. Szendy Fabian temerini róm. kath. ny. kántortanító súlyos csapás érte. Szeretett neje hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult a szerető hitves és önfeláldozó édesanyja valóságos mintaképe volt és elhunyt vármegyeszerte őszinte részvételt keltett. Szendy István hódásági jegyző édes anyját, Borovánszky Gyula kerynájai jegyző az elhunyt anyósát gyalozolja. A család a következő gyászjelentést adta ki: Szendy Fabian a maga, valamint gyermekei és többi rokonai nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik a forrón szeretett felejtetelen jó feleség, legjobb anya, anyós, nagynanya, testvér és sógornő Szendy Fabiáné szül. Kurezinak Julianna f. évi július hó 26-án hosszas szenvedés után, életének 61-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei folyó hó 29-én d. u. 5 órakor fognak a temerini temető kápolnában a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és az ottani róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmiseáldozat folyó hó 30-án, pénteken d. e. 1/2 órakor fog a temerini plébánia templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Temerin, 1897. évi július hó 27-én. Áldás és béke hamvaira! Szendy Antónia, Borovánszky Gyuláné sz. Szendy Józsa, Szendy István, Léh Jakabné sz. Szendy Irma gyermekei. Szendy Istvánné sz. Trischler Irma menyé. Borovánszky Gyula, Léh Jakab vejei. Borovánszky Géza, Borovánszky Irén, Szendy Pista, Szendy Miklós, Léh Mariska, Léh Leona, Léh Győző, Léh Sándor, Léh Izabella unokái.

Lopás. Bajszán múlt hó 30-án Hambalkó József behatolt Robicek Bernát üzletébe és a fiókot feltörve, abból mintegy 100 frtnyi összeget ellopott; a rendőrség a tettest elfogta.

Halálozás. Bakay Károly nyug. zentai tanító folyó hó 26-án éjjeli 2 órakor Zentán meghalt, 81 éves korában.

latos a fényűzés, melyet ezen alkalomkor a nobilitás kifejtettek s Velence társadalmának minden rétege részt vett az ünnepélyben.

A mi Velence nagy és érdekes multját hirdeti, immár megtekintettük volt s hogy mostani képe felett teljes áttekintést nyerjünk, felmentünk a Campanile-re, szent Márk egyházának külön álló tornyára. E 99 méter magas alkotmányt már a XII. század végén építették s a XVI. század elején nyerte mai alakját. Belsejében kényelmes menedékes út vezet fel, melyet Napoleon állítólag lóháton tett meg. Madártávlatból magunk előtt látnak az egész várost, a lagunákat, a szigeteket, az Adriai tengernek egész éjszaki részét remek partjaival és a távoli Alpepeket hófedett tetőkkel.

Ezekután a város küllő képevel végeztünk. A velencei élet azonban nem kevesebb érdeklődést keltett, melynek jellemzésétl csupán a Canale grande palotásorai között végzett sétahajózásra szorítkozunk. Velencében esténként legmozgékonyabb az élet, a velenceiek és az idegenek egész raja lepi el ilyenkor a szent Márk-teret és főleg, kényelmes gondolákban ülve, a Canale grandet. Felséges azon óra, melyet az utazó esténként, különösen a szerenádok idején itt szokott töltöni. A paloták fénye, a mindenfelől visszhangzó dal és zene accordja, a gondolák szakadatlan raja, melyek szinte észrevétlen surrannak el egymás mellett, a tiszta, derült égi különösen holdvilág idején — a melyben gazdagon részesültünk két estén át — elbűvöl az idegent. Bajos e képet leírni azok előtt, a kiknek ezt élvezni alkalmuk még nem nyílt. A hatás akkor éri el tetőpontját, a midőn a színes lampionokkal díszített hajók a Rialto-hid alá kerülnek, mely rémes visszhangjal hatványozza a hang ércét. Az ódon falak alatt a gondolák lampionjainak színes árnya, a hold fényének ezüst sávja, a víz fodrozott hajjai a legnagyobb fokig csigázzák fel phantáziánkat.

(Vége köv.)

Novákovits Izidor.

Gyászhir
46. évében elhunyt hivatalunk derék.

A kis dor
zethe került egy kettősbe merült és szobában fölháng a novellából isme

A kadétnak még retei, de annyit kiugrani az abba összeegyezhetőnek ját a meggránára el citaltak a kis bojtjától a vadlót nő becsületét a azonban nem fo

A honvéd
tábornok, szegedi szegedi 5-ik es a hadgyakorlati táborban fényes erparanások mind nyilatkozott. — 6. honvédezed a reggel hagytak el

Pályázat
gálára alkalmával frttól 700 frtuzt évi IV. t. c. által javadalmazott post f. évi szeptember gyakorlati tanfolya távirdahivataloknál igazgatóság kettős posta- és távirda Szigetén és Miskolc igazgatóság kettős d) a nagyváradi p Aradon és Debrecen igazgatóság kettős f) a pozsonyi post Ersekújvárott és posta- és távirda Szombathelyen; L. toszag kettősben posta- és távirdaig tanfolyamokra hal az 1873. évi II. t. noki alkalmatlanság nyos katonai altis minőségben szolgál vagy polgári iskola egyenrangú más isk 3. ugyanezen iskola evüket meghaladó kellő számmal nem képzettseggel rendel is. A felvetelre meg hogy folyamodó: a) tul; b) magyar áll horvát-szlavonország és írásban teljesea posta-távirdai szolg mely utóbbi körülm nyal igazolandó. A tudaj fejében tiz es lefizetése alol csak tisztek mentettek fe zése és az előirt sz posta- és távirda-sz illetve a posta- és felvétetnek s magaa segédtsiztekké kine halgatók azonban betöltése után száru belépni óhajtanak, s kölcsi bizonyítványt augusztus hó 31-ig állók rendes ellátás illető szolgálóiro va tebb említt és a posta- és távirdaigaz 1897. július 22. A

Művés
A „Vasárn
nagyobb közlemény közelebb az ott tart kalmából a magyara Erdélyi Zoltan stock svéd király és fia, Tamm, a kiálltás ig Stockholmról és a k talma: Regénytár, című új regényének illusztrációval. — „A földregecsék.” — „Viktória királynő udv tabornok emlékiratai” — „Förö napok.” — „Boz.” (Andree arkep (arkeóppel). — „Nag gokból nagy hegyesu Vágó Bertalan fenyeke Közintezetek és egylet stb. rendes heti rovat tus 1-sei száma a se Petőfi szobrának lelet alkalmából 23 képet vári csatára vonatkoz vonatkoznak, köztül szobra és a honvéd-er Ferentől.” — „Muraviev segesvári csatáról.” — Orezus cikkere. — tól. — „Emlékeztes sirjánál.” — „Kötemény mény Lampert Géza találjuk Szabolcsa Mi halálára” című költem ről” (képekkel a toro Regénytárban Verne G

Gyászír. Probojesevits Illés folyó hó 2-án élte 46. évében elhunyt. Benne Probojesevits Antal, kiadóhivatalunk derék betűszedője édesatyját vesztette el.

A kis don Juan kardbajtja. Válságos helyzetbe került egy kis kadét Szabadkán. Epen egy szerelmi kettősbe merült egy szép asszonykával, a mikor az előszobában fölhangzottak a szokásos léptek és az asszonyka a novellaközlő ismeretes hangon rebegte: „Jaj a férjem!” A kadétnak még nem valának tökéletes stratégiai ismeretei, de annyit belátott, hogy itt az egyedüli teendő kiugrani az ablakon. A katonai batóság nem találta összegegyezhetőnek ezt a többi már nem szokatlan módját a megugrásnak a tisztai becsülettel. Haditörvényszék elé citálták a kis kadetet és az ítélet megfosztotta kardbajtjától a vádlottat. A kadét nagy véde tettet, hogy a nő becsületét akarta megmenteni; a haditörvényszék azonban nem fogadta el.

A honvédek hadgyakorlatai. Boxicevich tábornok, szegedi dandárparancsnok vezénylete alatt a szegedi 5-ik és a szabadkai 6-ik honvédezek együttes hadgyakorlatai három napon át tartottak s szombaton délelben fenyves erdőjében fejezték be. A dandárparancsnok mindkét honvédezredről igen dicséretes nyilatkozott. — A szegedi 5-ik ezred és a szabadkai 6. honvédezek újvidéki és zombori zászlóaljai tegnap reggel hagyták el Szabadkát.

Pályázat. A posta és távirtnál kezelési szolgálatra alkalmazandó és a XI. fizetési osztályban 500 forintól 700 forintig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1893. évi IV. t. c. által megállapított lakpénzilletményekkel járadalmazott posta- és távirtda-segédítztek kiképzésére f. évi szeptember hó 15-től kezdve hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamokat nyitok a következő posta- és távirtda-hivataloknál: a) a budapesti posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Egerben és Vácott; b) a kassai posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Máramaros-Szigeten és Miskolcon; c) a kolozsvári posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Brassóban és Maros-Vásárhelyen; d) a nagyváradi posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Aradon és Debrecenben; e) a pecsi posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Kaposváron és Nagy-Kanizsán; f) a pozsonyi posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Érsekújváron és Liptó-Szent-Miklóson; g) a soproni posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Győrött és Szombathelyen; h) a temesvári posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Versecen és Zomborban; i) a zagrabi posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Eszéken. Ezen tanfolyamokra hallgatókúlvétetnek: 1. első sorban az 1873. évi II. t. c. §. 5. §-a értelmében kisebb hivatalnoki alkalmaztatásra igényjogosultsággal bíró igazolványos katonai altisztek; 2. postamesteri vagy kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, kik a gimnázium, reál vagy polgári iskola negyedik osztályát, vagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait elvégezték; 3. ugyanezen iskolai előképzéssel bíró és 18-ik életévüket meghaladott más férfiak; végül ha ily pályázók kello számmal nem találkoznak, 4. a fenti iskolai előképzéssel rendelkező 16-ik életévüket betöltött ifjak is. A felvetelt megkivántatik továbbá annak igazolása, hogy folyamodó: a) a 35-ik életévét még nem haladta túl; b) magyar állampolgár; c) a magyar, illetve ha horvát-szlavonországi illetőségű, a horvát nyelvet szóban és írásban teljesen bírja; d) feddhetlen előéletű; e) a posta-távirtdai szolgálatra testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közhatalosi orvosi bizonyítványal igazolandó. A tanfolyamok hallgatói beiratási és tandíj fejében tíz (10) forintot kötelesek fizetni s e díj felzetése alól csak az igazolvánnyal bíró katonai altisztek mentetnek fel. A tanfolyam szabályszerű bevégezése és az előirt szakvizsga letétele után a hallgatók posta- és távirtda-segédítzti állásra képesítést nyernek, illetve a posta- és távirtda-segédítzti jelöltek létszámába felvétetnek s magatartásuk és hasznaveletőségükhez képest segédítzteké kinevezetnek; a 4. pont alatt említett hallgatók azonban kinevezetésre csak 18-ik életévük betöltése után számíthatnak. Akik ezen tanfolyamokba belepni óhajtanak, sajátkezűleg irt születési, orvosi, erkölcsi bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket f. évi augusztus hó 31-éig és pedig a már közszolgálatban állók rendes elhárjárásuk után, a többiek pedig az illető szolgabíró vagy polgármester közvetítésével a fentebb említett és a tanfolyam helyére nézve illetékes posta- és távirtdaigazgatósághoz nyújtsák be. Budapest, 1897. július 22. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” július 25-iki száma nagyobb közleményt hoz a stockholmi kiállításról, melyet közelebb az ott tartott nemzetközi sajtókongresszus alkalmából a magyarok közül is sokan megtekintettek; Erdélyi Zoltan stockholmi levele mellett közli II. Oszkár svéd király és fia, Gusztav trónörökös, továbbá báró Tamm, a kiállítás igazgatójának arcképét és 30 képet Stockholmról és a kiállításról. — E szám további tartalma: Regénytar: Verne Gyula „Dardentor Clovis” című új regényének folytatása az eredeti francia kiadás illusztrációival. — „Estek.” Költemény Szász Belától. — „A földrengések.” — „Hires csillagászok életéből.” — „Viktória királynő udvara.” — „A halálos ítélet.” — Timasev tábornok emlékirataiból. Oroszból fordította S. V. — „Forró napok.” — „Andree legbajjoutja az éjszaki sarkhoz.” (Andree arcképével és képpel). — „Jakab Elek” (arcképpel). — „Nagy tiszteletdíjak.” — „Az egeres-görbői nagy hegyecsuszamlás” (képekkel Vary Elemér és Vagó Bertalan fényképeit után). — Irodalom és művészet, Köztetétek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” augusztus 1-sei száma a Segesváron most lefolyt ünnepek, Petőfi szobrának leleplezése és a honvédelek felavatása alkalmából 23 képet közöl, melynek Petőfi és a segesvári csatára vonatkoznak. Közleményei is nagyrészt erre vonatkoznak, köztük „Emlékezés Petőfira”; „Petőfi szobra és a honvéd-embek a segesvári csatáron”; „Kozma Ferencről”; „Muraviev és Orosz orosz katonai írók a segesvári csatáról.” — „Eötvös Károly megjegyzései Orosz cikkére.” — „Petőfi haláláról.” — „Eötvös Károlytól.” — „Emlékezetes helyek Petőfi életéből.” — „Petőfi sirjánál.” — Költemény Pósa Lajostól. — „Petőfi.” — Költemény Lampérth Gézától. — További közleményei közt találjuk Szabolcska Mihály „Virasztó dalok; édes anyám halálára” című költeményét, „Brassai Sámuel szülőházáról” (képekkel a torockói Brassai-ünnepről). — A Regénytarban Verne Gyula „Dardentor Clovis” című új

regényének folytatása közli az eredeti francia kiadás illusztrációival, továbbá a „Hires asszonyok” című sorozatban a Sévigné asszonyról írott rajzot két képpel. — Irodalom és művészet, Köztetétek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyed évre 2 frt, a Politikai Ujdonságokkal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV., egyetem-utca a 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, fél-évre csak 1 frt 20 kr.

A közönség köréből.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Zombori Hirlap” folyó hó 25-iki számában „A glozsáni jegyző” cím alatt egy cikk jelent meg, melynek nagyhangu tartalma alkalmas arra, hogy e lap olvasó közönségénél személyemet illető rossz véleményét szüljön és azt félre vezesse, a miért is azt a raját valódi értékére redukálni kötelességemnek tartom.

A főispán ur öméltségánál járt „a legelőkelőbb gazdák és esküdtékből álló küldöttség” négy, a saját privát passzióját hajhászó magánygyén volt, kik ezzel megbizva, avagy kiküldve, ki által sem lettek és kiknek ezen ténykedéséről itt helyt senkinek tudomása sincs és ők maguk is titokban tartják.

„Az egész sereg hivatali visszaélés” miben létét a megéjtendő hivatalos vizsgálat lesz hivatala kideríteni, melynek szigorú és sürgős elrendelését felsőbb hatóságomnál önmagam is kértem, — s ha a „küldöttség” tisztelt tagjai oly nyugodt lelkiismerettel várják ez ügynek a törvényszéknél folytatandó következményeit, mint alulírott a vizsgálat eredményét, akkor rendbe vagyunk.

Megjegyzendőnek tartom még, hogy ezen „küldöttség” minden egyes tisztelt tagja ellen egy másik, szinten általuk beadott és a megéjtett vizsgálat során teljesen alaptalannak bizonyult panasz miatt a bűnvádi feljelentést az újvidéki kir. törvényszéknél már megtettem s ugy annak, mint az utóbb beadott panasznak véglegzéséig az illetékes körök és a közönség ítéletét függőben tartani kérem.

Glozsán, 1897. évi július hó 30-án.

Tisztelettel

Kekezovich Mátyás,
községi jegyző.

AKIRE A PAP RÁISMER.)

Írta: Csopor Gyula.

A mi közszeretű Zimonyi Orbán bátyánk, a következő fontos okoknál fogvást, vala egyike nemes városunk legnevezetesebb polgárainak, u. m.:

1. Az ő kékbe játszó sötét-piros ábrázatját ékesítette az egész vidéken legkifejlődöttebbnek elismert vörös orr. 2. Az ő lenge termetű, szerelmetes oldalbordája viselte a szépséget tekintetben elhatárolt rutság (hagyma) koszoruját. 3. Az ő borpinecében saranyodtanak, az emberi nyeldekülö kegyetlen megpróbáltatása nélkül le nem koryintható italok.

Vala pediglen vörös az orra jó Zimonyi bátyánk, mert Petőfiként: „a bort szerette Orbán.” Viselte vala pedig derék hitestársa a gunyos közvélemény illatos koszoruját azért, mert fiatal menyecske korában a nagy benső lángolásnak miatta — kiverte a ragya. Elvégre pedig nem valának ihatibilisek az ő itokái azért, mert Orbán bátyánk a napról-napra végig kóstolt borbók hiányosságait, szakértői szenvedélyénél fogva, izetlen Dunavizel kúrálhatta.

Hogy egy ilyen sorstildözött teremtménynek még az imádsága is csak annyit ért, mint a paragai szentelt víz s a legegyszerűbb uton is képes volt banyatbukfencezni, azt sietek mint élő tanu az alábbi szomorú történettel, hiteltérdelemőleg bebizonyítani.

Szilveszter napjának alkonyán vérvörösen áldozott le a nap. A tomboló szélvész szilaj bömböléssel rugdosta fel a néptelen utcákon felkavart hógalacsinokat. Nem volt az egész „Homok”-on tisztességes keresztény ember — még a kucsebereket sem véve ki — aki e förtelmes időt lelki építésére fel nem használta s az Isten haragja elől a templomba nem menekült volna. Csak a bűnös gerjedelmeken diadalmaskodni nem tudó Zimonyi bátyánk törtetett a sílpedő hótengerben haza felé, a nélkül, hogy tulvilági tivősségére gondolt volna. Neki elég volt az a keserű tapasztalás, hogy lezart rovásai szerint a tündő ó év üzleti eredményéből aligha fog a tagjait ösztövré módon fedező szürke lebernyeg helyett újabbat készíttetni. Nem csuda, hogy ebbeli ekkeseredésében a szokásos kóstolás nagyobb kvantumban történt, mint közönséges napokon. Am azért ne dobjon gyöngye fejére követ senki, aki még nem érezte decemberi hidegben egy megháborodott lélek — kezdődő gyomor-bántalmát!

Midőn odaérkezék a Szent-Pál temploma elé, mint a feltámadás arkanyalának harsogó trombitája, akként rázta fel kőtagyos révedezéséből a belülről kifelé dördülő ige, mely néhai való, jó Bartók Mátyás prépost uram hatalmas prédikátori ajkairól hangzott füleibe.

— Igaz, ma Szilveszter esteje van — motyogott magában az egyenes megállás terhes feladatával küzdő borkereskedő s kétségbeesett fordulattal irányt változtatva, tülekedett a templom ajtaja felé.

Sikerült férfias erejének megfizetésével a templom ajtón belül kerülnie s a benső ajtó melső deszkafalához odatámaszkodnia.

Bachusnak hódolatleljes tisztelője azonban — szerencsétlenségére — éppen akkor helyezkedett el, midőn Bartók prépost beszédének következő részéhez érkezett:

Itt vagy most ugy-e?

Zimonyi füle hegyéig elvörösödvél kimeresztette vizenyős szeméit s bamba képpel bámult az Isten szolgájára.

— Egy esztendeje nem voltál az Ur házában — dörgött tovább Bartók — s mit tettél ezen egész idő alatt? Ettől, ittál, dobzódtál, dőzsöltél, részegeskedtél s otthon megverted a feleségedet!

— Rám ismert! — hörögte fogait csikorgatva Zimonyi s hirtelen lebukott az áhítatosan figyelő hívek háta mögé, hogy az éppen feléje gesztikuláló szónok inkvizitori szemé többet meg ne akadmasson rajta.

*) Szerzőnek most megjelent „Felhők” c. kötetéből.

— Szánd és bánd a te bűneidet, gonosz ember! — folytatá vérfagyasztó hangon a prépost. Térj Istenedhez az évek im ez utolsó napján s tégy erős fogadalmat a szent oltár előtt, hogy a jövő év esztendőben meg nem feledkezel a te Uradnak és anyaszentegyházának parancsolatairól!... És ha ekképen kibékültél vala önmagaddal, vétkeidet levetkezve, térj vissza a te eszöndes hajlékodbá s otthon — békéj meg a te feleségeddel... — No hiszen, majd megbékülök én mindjárt, csak baha érjek! — dühöngött gyilkos szemfogatással Zimonyi s kézzel-lábbal előre törve, sebzett orozslánként kirobant az ajtón.

Keservesen csikorgott a hó achillesi lábai alatt, midőn szürke szélkergetőjének jobbik szárnyát bal vállára vetve, rohamos léptekkel ügetett haza felé. Amint odaért, ugy kirugta az utca ajtót, hogy rozsdás sarkából kifordulva, menten felmondta a szolgálatot s olyan sámsoni erővel vágta ki a szoba ajtaját, hogy a homályos lvegtáblák millió darabra zúzódva, éktelen csörömpöléssel hullottak a padlóra...

Az asztalterítéssel foglalkozó Ágota asszony rémléteben tisztára sóbálványává változott, midőn pökken-diskodó férje egy párdue-grással mellette termett s vasmarkával lecsapott gyöngye vállaira.

— Térdre, beestelen asszony!

A brutálisan megtámadott feleség a hirtelen ijedségtől lerogyva, összekulcsolt kezekkel sandalított vadul tomboló férjére s kétségbeesetten kiáltá:

— Szent Isten — megörtl!

— Hát odáig értünk már — mordult rá kannibáli arefintorgatással a dühös férj — hogy te a paphoz mégy panaszkodni — te — te — vampir!

— En? — a paphoz? — panaszkodni? — rikácsolá Ágota a vérig sértett önértet szemrehányó hangján — az hazugság, aljas rágalom s aki neked azt merte mondani, cégezes gazember!

— Hallgass, egetni való! ugyis hiában erőlködöl magadat a hinárból kibuzni. Eu magam hallottam saját fülemmel a templomban, nyomorult árulkodásokat. A pap onnét a szószékről mind a legutolsó betűig elmondta azt, ami ebben az évben közöttünk történt, de én majd segíték a dolgon!

Vértzomjazó kegyetlenséggel nézett körül a szobában, valamelyes öldöklő szerszám után kutatva, de szerencsére nem esett ilyen a keze ügyébe...

Ágota asszony a beállott szünetet felhasználva, egyszerre felugrott s mint a megriasztott tyuk, vergődő szárnyakkal, nagy kotkodacsolás közben a szomszéd szobába repült, belülről lázas sietséggel bereteszelve az ajtót.

Zimonyi bátyánk részint a nagymennyiségű ital, részint a nagyfokú ingerültség és levegőváltozás hatásától megtántorodva, lerogyott az asztal melletti székre. Rettegetes szuszogás s valóságos halálmegvetéssel trített ki három pohár homoki karcost egymásután s önkénytelenül lefelé konyuló fejebüjtjét viszkető tenyereibe hajtva — kísérteties morgogás között elszendertült.

NYILTTÉR. *)

Tekintetes szerkesztőség!

Tisztelettel felkérem, sziveskedjék becses lapjában közzé tenni, hogy a Schaffer Sámuel földbirtokos által a „Bácskák”-ban közzé tett eljegyzés, a mely szerint én leányt, Gina kisasszonyt eljegyeztem volna, tényleg nem történt meg és hogy ez az eljegyzési hír az én beleegyezésem nélkül közöltetett.

Tisztelettel

Fischl Alajos,
gyógyszerész.

*) Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

Felölő szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
kő- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Pályázati hirdetmény.

Kolluth községben egy újonnan szervezett óvodái állásra ezennel pályázat nyitattik, s felhivatnak mindazok, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényüket **folyó évi augusztus hó 15-ig** a kolluthi óvoda felügyelő bizottságnál nyújtsák be.

Ez állással — előzetes havi részletekben esedékes — 300 frtnyi készpénz fizetés, természetbeni lakás, 2 öl keményfa és 120 frt dajkatartási átalány van összekötte, megjegyzendő, hogy egyedül magyar anyanyelvű dajkát köteles felfogadni.

Kolluthon, 1897. július hó 26.

2—2 **Az óvoda felügyelő bizottság.**

Házeladás.

Karavukován a főtéren, a templom és községháza átellenében bármindő üzletnek teljesen megfelelő Raite lipóf tulajdonát képező sarokház eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Schwerer Mihály,
HÓDSÁGHON.

Péter Ferenc

vegyeskereskedésében
TEMERINBEN

egy vagy két, jó házból való keresztény fú
előnyös feltételek mellett

TANONCUL

felvétetik.

Könyvedvelők figyelmébe!

Az alább felsorolt díszkötésű művek 50-70% kedvezményes árban kaphatók:

Jókai (nemzeti kiadás)	100 k. bolti ára 250 frt — 120 frtért.
Oszt.-Magy. Monarchia	19 " " " 120 " " 35 "
Schakespeare	6 " " " 64 " " 25 "
Eztos összes művei	13 " " " 54 " " 25 "
Jósika M.	25 " " " 50 " " 25 "
Vas Gereben	10 " " " 28 " " 15 "
Arany	8 " " " 20 " " 9 "
Városmarthy	6 " " " 15 " " 7 "
Kölcsey	7 " " " 17 " " 50 8 "
Bajza	3 " " " 7 " " 3 "
Tompa	4 " " " 10 " " 4 "
Petőfi összes költeményei	1 " " " 12 " " 4 "
Szana (Magyar Művészek)	1 " " " 12 " " 50 4 "
Kossuth irataim az emigrációból	6 " " " 34 " " 80 15 "
Találmányok könyve	2 " " " 5 " " 2 "
„Salon könyvtár”	33 " " " 26 " " 40 10 "
Goethe	
Schiller	
Heine	németben 36 " " " 72 " " 30 "
Lessing	
Herder	
Stanley (legsötébb Afrikában)	2 " " " 12 " " 5 "
Holub (afrikai utazások)	2 " " " 12 " " 5 "

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

29,381. sz.
alisp. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága által 1895. évi január 11-én tartott közgyűlésen 1. szám alatt hozott s a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur 1895. április 1-én 27984. szám alatt jóváhagyott határozatával újonnan rendszeresített O-Becse és Baja székhelyvel egyenként 500 frt fizetéssel, 100 frt lakpénzzel, 300 frt uti- és 15 frt irodaátalánnyal javadalmazott két, Molnár József állatorvos nyugdíjazása következtében Zombor székhelyvel és a fennebbi javadalmazással bíró egy és így összesen három törvényhatósági állatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint az 1888. évi VII. t. c. 133. §-a alapján felszerelt kérvényeiket **1897. évi augusztus hó 15-ig** méltóságos bajsai dr. Vojnits István főispán urhoz nyújtsák be. Zomborban, 1897. évi július 21-én.

Karácson,
alispán.

2-2

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy az ó-sztapári vadászati területre a jegyek az 1897-98. vadászati évre nálam válthatók.
A vadászati jegy ára 4 frt egész évre. A pénz beküldése után a jegyet postafordultával megküldöm.
Ó-Sztapár, 1897. évi július hó 27-én.

Popovits Mladen,
m. kir. postamester és vadászati-jogbíró.

3-2

Ujdonat új

ZONGORA,

mely csak a napokban érkezett a gyárból, helyszűke miatt eladó.

Bővebbet Oblát Károlynál, (fő-utca).

3-2

BOR

eladó 56 hektó, saját termés, 2-5 éves siller a karancsi és baáni hegyről. Cim a kiadóhivatalban megtudható.

7855. szám.
kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye b.-kulai járásába kebelezett és a vármegye közönségének kémiényseprő-iparról 1885. évben 1020. szám alatt és 34,393. sz. min. intézvényével jóváhagyott szabályrendeletének 2. §-a értelmében az Ó- és Új-Verbász nagyközségekből álló XXIX. kerületi kémiényseprői állás lemondás által megüresedvén, arra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1884. évi XVIII. t. c. 4. §-a értelmében felszerelendő kérvényüket hozzám **f. évi szeptember hó 1-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert az azontul érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A kémiényseprésért járó díjakat a hivatkozott vármegyei szabályrendelet 4. §-a állapítja meg, de a kinevezendővel a két község hajlandó méltányos egyezséget kötni.

B.-Kulán, 1897. július hó 24-én.

Lichtneckert József,
tb. szolgabíró.

3-1

S E N K I
addig ne biztosítsa életét, még tájékozást erre nézve nem szerzett a

„ROCK” (Szikla)

életbiztosító intézettől.

ALAPITTATOTT 1806. ÉVBEN.

Vezérigazgatóság:
LONDON E. C.
15. New-Bridge Street (saját palotájában).

Vezérügynökség:
BUDAPEST.
Andrássy-ut 23.

Biztosítéki alap 36 millió forint.

Minden esedékes 100 forintja ellenében a „ROCK” 198 forintnyi fedezettel bír.

A biztosított a teljesített befizetéseknek 70%-át 4%-ra kölcsön kapja.

Közelebbi felvilágosítást ad a főügynökség Bács-Bodrogh megye részére:

WEIDINGER S. és ZS. cég
Zomborban.

6-4

A Zombori Kerékpár-Egyesület felügyelete alatt álló

Attila-kerékpár

egyedüli gyári raktára Bács-Bodrogh vármegye részére

POCK LÁSZLÓ

ZOMBORBAN.

A zombori kerékpár-egyesület szállítója. — Javitóműhely saját házban.

Üveg, porcellán, lámpa, majolika, luxus-és khinaezüst diszárak gyári raktára.

Vidéki megrendelések 24 óra alatt pontosan eszközöltetnek.

Attila-kerékpárok gyári áron kaphatók. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vidéki fiókraktárain: Baja, Szabadka, Ujvidék, Zenta. *—23

441. szám.
eln. 1897.

Árlejtsési hirdetmény

a bács-almási kir. járásbírósnál **f. évi augusztus hó 8-ik napján délelőtt 9 órakor** a kir. járásbírósnak hivatal- és fogház-helyiségei fűtéséhez 1898. év folyamán alatt szükséges tüzfűtő szállítása felett.

A szállítás feltételei:

1. A szállítás tárgya jó minőségű száraz, körülbelül 46-4 köbméter gyertyánfa, vagy a szükségeshez képest több, illetve a mennyi a fent leirt helyiségek fűtéséhez 1898. év alatt szükségeltetni fog.
2. A szállítandó fa a megrendeléstől számított 48 óra alatt méter köbméterben lehetőleg 4 köbméter egy-egy rakásban — keresztirakás nélkül — lesz felállítandó és pedig úgy, hogy az egyes hasábok között hézag ne legyen és ellenőrzés végett a beszállítás helyére az átvétel előtt köbméterekben kimutatandó.
3. A beszállítást a vállalkozó saját költségén teljesíti.
4. A szerződésből kifolyó bélyeg és illeték terheket vállalkozó viselendő.
5. Per esetén a sommás eljárás és a budapesti IV. ker. kir. járásbírósnak s illetve a mennyiben a sommás eljárás ki lenne zárva, a budapesti kir. törvényszék illetősége kötteték ki.
6. A szegedi kir. ítélőtábla elnök ur ömeltóságának jóváhagyását elnyert szerződés folytán a megállapítandó fa ára a szállítónak az őszi fogyasztásért december 31-én, a tavaszi fogyasztásért a fűtés megszűntével fog kifizetendő.
7. A legutányosabban vállalkozó ajánlata az árlejtsési jegyzőkönyv aláírásával kötelező erejűvé válik, az állam részéről pedig csak felsőbb jóváhagyás után áll be a kötelezettség.
8. A vállalat biztosításánál 50 frt készpénz vagy óvadékképes értékpapír teendő le.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a fent kitűzött időben megtartandó árlejtséshez a kir. járásbírósnak hivatalhelyiségében megjelenni sziveskedjenek.
Bács-almásán, a kir. járásbírósnál, 1897. év július hó 29. napján.

A kir. járásbíró helyett:
Funták Gyula,
kir. aljárásbíró.

2605. szám.
kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Bikity községben üresedésbe jött körszülésznoi állásra ezennel pályázatot nyitok.

A körszülésznoi állással Bikity község részéről évi 40 frt s a körhöz tartozó Borsód község részéről évi 25 frt javadalmazás, továbbá minden szülési esetenél a segédkezésért 1 frt díj jár.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy oklevelükkel felszerelt kérvényeiket a bajai járási főszolgabírói hivatalhoz **f. évi augusztus hó 15-ig** nyújtsák be.
Baja, 1897. július hó 24-én.

Főszolgabíró ur szabadságon:
Szutrély Lipót,
szolgabíró.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvendéjából

Eladó gőzcséplőgép.

Egy Nicolson-féle jókarban levő 8 lóerejű

gőzcséplőgép

szabad kézből azonnal eladó.

Továbbá 24 katasztrális hold szántóföld és három lakház szintén eladó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Vilov Antal,
Gyulafalván.

2158. szám.
1897.

Gubacseladási hirdetmény.

Alulirt hivatal részéről közhírré tételik, hogy a bezdáni, apatini, doroszlói és palánkai m. kir. erdőgondnokságokhoz tartozó összes kincstári erdőben található ez évi gubacs-termés az alulirt erdőhivatal irodájában **folyó évi augusztus hó 16-án d. e. 9 órakor** megkezdendő nyilvános árverésen felsőbb jóváhagyás tartásával eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek az alulirt hivatalnál, valamint fennevezett erdőgondnokságoknál a szokásos hivatalos órákban megtudhatók.
Apatinban, 1897. július hóban.

M. kir. erdőhivatal.

Pályázati hirdetmény.

Turia község kisdédóvodai felügyelő-bizottsága részéről az újonnan rendszeresített óvónői és melléje alkalmazandó dajka állásra ezennel pályázat hirdetetik.

Az óvónő évi fizetése 360 frt készpénz, 40 frt fűtési átalány, amely átalányból az óvónő köteles leend az óvoda helyiségének fűtéséről és tisztításáról is gondoskodni, és szabad lakás. Dajka évi fizetése 120 forint készpénz.

Az óvónő fizetése előleges, a dajka fizetése utólagos havi részletekben, a fűtési átalány első részlete szeptember 1-én, a második részlet február 1-én a községi pénztárból szabályszerűen kiállított nyugta mellett ki fog szolgáltatni.

Felhívom mindazokat, akik az óvónői állást elnyerni óhajtják, hogy a hazai kisdédóvodák-érintetben nyert képesítésről szóló oklevellel és egyéb okmányokkal felszerelt kérvényeiket alulirt bizottsági elnökhöz **f. évi augusztus hó 25. napjáig** annál inkább nyújtsák be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe vételét nem fognak.

A dajkai állásra pályázók kimutatni kötelesek, hogy teljesen egészségesek és példás erkölcsi magaviseletűek.
Ugy az óvónő, mint a melléje alkalmazandó dajkától követeltetik, hogy a községben divó szerb nyelvet tökéletesen bírják.

Kelt Turian, 1897. évi július hó 28-án.

Tajkov Milos,
kisdédóvodai bizottsági elnök.

3-1

XX. évfolyam

Egész évre.
Fel évre.
Negyed évre.

A lap szerkesztésére
illető külső
szerkesztőnek
a lap tulajdonos
dönt.

Egyes szám

A da

Fennállásán
lárís ünnepet ül
Örömmel üdvözö
fáradtságos, ne
Mindnyáján
dalárda micoda f
társadalmi és mu
megalakult, szer
között, de annál
sággal tűzte ki
tivalását. A kil
előtti viszonyai
tokat tett a mag
ságos apostol vo
hirdette, terjeszte
filibermászó hang
utját a magyaros

Kulturális s
sülette; a hol a s
hozni, ott mindig
Fontos missiója m
hogy fellépésével
nak anyagi haszn
éneknek kultiválá
hogy ma az orsz
Nem egy esetben
messze távolban.

Nem nyugit
a dalárda a m
szívéhez nőtt.

Es most, hog
ünnepelel, hanem
ünnepelel Zombor

Fényes, nag
Az ország minde
téről rendkívüli n
genek.

Az eddigi szö
idegen tiszteli me

Mi biztosak
közönsége osztat
az ünnepelel leg
édes anya, ugy
gyermekét, emese
azt mondják maj

A „BA

Nem szer
Csak tege
Pedig teg

Szívem m
Csak érte
S te dobo

A szent t
Csak oltó
Bár mássa

Csak egyr
Csak tepe
Mint ha e

Oh, csak
Csak tepe
Mint a p

S áhit me
Csak tege
Ki nélkül

KÉT T

Fiume, Vel

Még a szigetekt
bucust veszünk e föld
Velencét a lagun